

Způsobilost právnické osoby jednat před soudem podle § 21 o. s. ř.

Článek 36 odst. Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručují základní právo osoby na spravedlivý proces a v jeho rámci též na přístup k soudu. Porušení tohoto práva se orgán veřejné moci dopustí i tehdy, pokud formalistickým výkladem procesních norem podústavního práva odepře projevu vůle účastníka řízení důsledky, které zákon s takovým projevem spojuje.

K porušení práva na přístup k soudu dojde, jestliže soud odmítne projednat návrh na vydání předběžného opatření s odůvodněním, že návrh nebyl podán oprávněnou osobou, ačkoliv takový důvod k odmítnutí nebyl dán.

Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. IV.ÚS 3172/17, ze dne 1.2.2018)

Ústavní soud rozhodl ve věci ústavní stížnosti GEISON REAL, a. s., se sídlem P., zastoupené Mgr. D.M., advokátem se sídlem v O., proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2017 č. j. 19 Co 265/2017-56, za účasti Krajského soudu v Praze, jako účastníka řízení, a V.H., bez právního zastoupení, jako vedlejší účastnice řízení, tak, že usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2017 č. j. 19 Co 265/2017-56 byl porušen článek 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a článek 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2017 č. j. 19 Co 265/2017-56 se ruší.

Z odůvodnění:

I. Návrh

1. V ústavní stížnosti ze dne 10. 10. 2017, doplněné podáním ze dne 13. 11. 2017, se GEISON REAL, a. s. (dále jen "žalobkyně" nebo "stěžovatelka") domáhala, aby Ústavní soud nálezem vyslovil, že v záhlaví uvedeným soudním rozhodnutím o předběžném opatření bylo porušeno základní právo zaručené ústavním pořádkem, rozhodnutí zrušil, a Krajskému soudu v Praze uložil povinnost nahradit jí náklady řízení o ústavní stížnosti v částce 12 342 Kč.

II. Skutkové okolnosti

2. Žalobkyně se proti vedlejší účastnici řízení V.H. (dále též jen "žalovaná") domáhala uložení povinnosti zdržet se zásahů do jejího vlastnického práva ke specifikovanému pozemku v obci a k. ú. Chrutenice.

3. Dne 16. 5. 2017 usnesením č. j. 23 Nc 51/2017-18 Okresní soud v Berouně (dále jen "okresní soud") vyhověl návrhu žalobkyně na nařízení předběžného opatření (výrok I), zčásti návrh zamítl (výrok II) a žalobkyni uložil povinnost ve stanovené lhůtě podat k věcně a místně příslušnému soudu žalobu ve věci samé (výrok III).

4. Dne 14. 7. 2017 usnesením č. j. 19 Co 265/2017-56 Krajský soud v Praze (dále jen "odvolací soud")

k odvolání žalované usnesení okresního soudu ze dne 16. 5. 2017 č. j. 23 Nc 51/2017-18 ve výroku I změnil tak, že se návrh žalobkyně na vydání předběžného opatření odmítá (výrok I). Podle odvolacího soudu okresní soud nesprávně vyhodnotil kvalitu podání žalobkyně na nařízení předběžného opatření potud, že pominul, že v podání absentuje druhý podpis dalšího člena statutárního hromadného orgánu tak, jak vyplývá ze zápisu z veřejného rejstříku společnosti. Jde proto o návrh vadný a nelze o něm rozhodnout.

III.

Argumentace stěžovatelky

5. V ústavní stížnosti stěžovatelka tvrdila, že napadeným rozhodnutím odvolacího soudu byl porušen čl. 11 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"), zaručující právo vlastnit majetek. Toto rozhodnutí je dle jejího názoru nezákonné a rozporné s § 21 odst. 1 písm. a) o. s. ř., což plyne i z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 2015 sp. zn. 20 Cdo 2921/2004.

IV.

Vyjádření účastníků řízení a replika stěžovatelky

6. Odvolací soud, jako účastník řízení, ve vyjádření ze dne 26. 10. 2017 uvedl, že ústavní stížnost pokládá za důvodnou.

7. Stěžovatelka v replice ze dne 13. 11. 2017 na vyjádření odvolacího soudu ze dne 26. 10. 2017 ústavní stížnost doplnila, a dále tvrdila, že napadeným rozhodnutím bylo porušeno též právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny, a výši nákladů na právní zastoupení v řízení o ústavní stížnosti specifikovala částkou celkem 12 342 Kč.

8. V.H., jako vedlejší účastnice řízení, se k ústavní stížnosti nevyjádřila.

V.

Posouzení podmínek řízení

9. Ústavní stížnost směřuje proti rozhodnutí ve věci předběžného opatření. Ústavní soud v této souvislosti dodává, že pokud jde o spravedlivost civilního řízení podle kritérií zakotvených v čl. 36 odst. 1 Listiny, resp. čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"), tu posuzuje v jeho celku, tj. zásadně až po pravomocném skončení řízení. Jen výjimečně je předmětem jeho přezkumné činnosti spravedlnost procesu směřujícího k vydání dílčích rozhodnutí obecných soudů, jež pravomocnému skončení řízení předcházejí, či po něm následují, to ovšem za podmínky, že současně lze jimi přímo a neodčinitelně zasáhnout i do jiných ústavně chráněných základních práv nebo svobod.

10. Ústavní soud ve své judikatuře vyjádřil názor, že s ohledem na způsobilost některých předběžných opatření zasáhnout ústavně zaručená základních práva nebo svobody (v civilním procesu např. základní právo na pokojné užívání majetku), lze některá tato rozhodnutí podrobit ústavnímu přezkumu, aniž by bylo ve věci s konečnou platností rozhodnuto. Z povahy věci však vyplývá, že podstatou takového přezkumu může být jen omezený test ústavnosti, tj. posouzení, zda rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření mělo zákonný podklad, bylo vydáno příslušným orgánem a nebylo projevem svévole [srov. náleze ze dne 10. 11. 1999 sp. zn. II. ÚS 221/98 (všechny judikáty Ústavního soudu jsou dostupné v internetové databázi NALUS <http://nalus.usoud.cz>)].

11. S přihlédnutím k výše uvedenému Ústavní soud posoudil splnění podmínek řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastníkem řízení,

ve kterém bylo vydáno rozhodnutí napadené ústavní stížností a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s požadavky § 29 až 31 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu") a vyčerpala zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

VI.

Upuštění od ústního jednání

12. Ústavní soud neočekával od ústavního jednání další objasnění věci, pročež od něj upustil dle ustanovení § 44 věty první zákona o Ústavním soudu.

VII.

Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

13. Podstatu ústavní stížnosti Ústavní soud shledal v tvrzení stěžovatelky, že ačkoliv se zákonem stanoveným způsobem domáhala svého práva na vydání předběžného opatření u nezávislého a nestranného soudu, odvolací soud svým odmítavým a zákonu odporujícím rozhodnutím toto právo porušil, čímž současně porušil i základní právo na spravedlivý proces z hlediska přístupu k civilnímu soudu dle čl. 36 odst. 1 Listiny, resp. čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

14. Shora uvedené tvrzení stěžovatelky Ústavní soud shledal důvodným, což zřetelně plyne již ze samotného vyjádření účastníka řízení (odvolacího soudu) ze dne 26. 10. 2017.

15. Odvolací soud založil své rozhodnutí na chybném úsudku, že stěžovatelčin návrh na předběžné opatření je vadný, protože na něm absentuje druhý podpis dalšího člena hromadného statutárního orgánu. Tento závěr je však extrémně vadný, protože z ust. § 21 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vyplývá, že za právnickou osobu jedná předseda statutárního orgánu, což v posuzovaném případě bylo splněno.

16. Článek 36 odst. Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručují základní právo osoby na spravedlivý proces a v jeho rámci též na přístup k soudu. Porušení tohoto práva se orgán veřejné moci dopustí i tehdy, pokud formalistickým výkladem procesních norem podústavního práva odepře projevu vůle účastníka řízení důsledky, které zákon s takovým projevem spojuje.

17. Jelikož ústavní stížnost směřovala proti dílčímu rozhodnutí civilního soudu, vydanému před zahájením řízení ve věci, a tudíž jejím předmětem nebylo konečné rozhodnutí ve věci stěžovatelky, Ústavní soud neshledal důvody pro mimořádný postup dle § 62 odst. 4 zákona o Ústavním soudu a nevyhověl jejímu návrhu na přiznání náhrady nákladů zastoupení v řízení o ústavní stížnosti.

18. Z uvedených důvodů proto Ústavní soud podle ustanovení § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti zcela vyhověl, a napadené rozhodnutí odvolacího soudu pro porušení základních práv a svobod plynoucích z článku 36 odst. 1 Listiny, resp. čl. 6 odst. 1 Úmluvy, podle ustanovení § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil.

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)